

не е излазяло отъ семейството почива у него съ безгрижностъ; а дѣтето което е излѣзло приобѣгва при него съ услада. Но распуситѣ се изминватъ, и дѣтето се връща въ училището, съ стиснатото сърдце, съ сълзи на очитѣ; майката тоже плаче и иска да го задържи. Но надѣваш ли се ти, че за твоего дѣте природата ще отхвърли законитѣ си, че, угодлива и благосклонна като тебе, тя ще отстрани отъ него всичкитѣ прѣпятствия и испитни? Вѣрваш ли че природата му готви единъ цвѣтенъ пѣтъ и че то нѣма никога да срѣщне по пѣтътъ си нито трѣнъ, нито подмолъ, нито нѣкоя стрѣмнина? и вѣрваш ли ти че всякога ще бждешъ съ него за да ржководишь стѣжкитѣ му и да го пазишь отъ паданията? Ако не си сигуренъ, остави дѣтето да влѣзе въ училището за да се научи тамъ да страда и да търпи. 1)

Ето ни въ минутата когато дѣтето, станжло вече момѣкъ, излиза изъ училището. Що става съ него тогава? Възврѣща ли се въ семейството, или влиза въ свѣтътъ? Тогава се прдставя, споредъ съсловието, състоянието и обстоятелствата, едно голѣмо разнообразие на положения които много мжчно може да се подведжтъ подъ едно единствено положение. Едни постѣживатъ въ специални училища, други сами продължаватъ учението си, други, принудени отъ нуждата,

---

1) Не трѣбва да се гледа на тѣзи свѣти като безусловни. Смѣшението на общественото и частното възпитание е дѣло на онитѣ въ което всякой трѣбва да се води споредъ очитостта си и частнитѣ си удобства. Азъ указвамъ само на главнитѣ начала, като оставамъ всякому до разсѣди до колко може да ги приложи.